

Tabor za najstnike, številka 8



**POGOVOR Z BRANETOM
GREGORČIČEM:**

**Za napovedovanje vremena sem se
navdušil pri dvanajstih
NAREDIMO SVOJO DOMAČO STRAN**



POZDRAVLJENI

Dragi gozdovniki in gozdnice,

vedno toplejše sonce nas opozarja, da se počitnice hito bližajo. Šolskega leta sicer še ni konec, čaka vas še zaključevanje ocen. A kljub vsemu vrnite se, ki je pred vami, si kdaj pa kdaj malo oddahnite, pojdite na sprehod, igrati kolesarke na šolsko igrišče - ali pa se za kakšno uroco zleknite na balkon in "dobivajte" barvo. Čim bolj uspešno zaključite šolskega leta in lepe počitnice vam želim.

Vaša učnica Špela

Pošto lahko pošiljate na Gozdovnikov naslov:

Zveza tabornikov Slovenije

Parmova 33

1116 Ljubljana

(s pripisom: za Gozdovnika)

ali po elektronski pošti na naslov

urednice:

spelan@hotmail.com

PSIHO.

TABORNIŠKI HOROSKOP VAM PRIHRANI ČAS IN DENAR! NE VERJAMETE? PREBERITE SI SPODNJE VRSTICE!

Spet si lahko v Gozdovniku preberete, kaj vas čaka v ljubezni, v šoli, v taborniški karieri in v življenju nasploh, česa se morate paziti in kaj lepega lahko pričakujete. Tako da vam ne bo treba klicati linij 090, da bi izvedeli vse to. Tudi k vedeževalki vam ne bo treba, ne bo vam treba polagati kart na mizo niti piti kave samo zato, da bi prerokovali iz njene usedline. Kristalno krogljo lahko vržete proč ali pa jo podarite kakšnemu znanцу - netaborniku, ki še vedno naivno verjame v njeno moč. Vse knjige o branju z dlani so se izkazale za nezanesljive! **Prihodnost se zdaj napoveduje drugače!** Zdaj je namreč tu novi taborniški horoskop - PSIHO! Njegovo moč smo odkrili po naključju, po vrsti preverjanj pa lahko zatrdimo, da je 99,9 odstotno zanesljiv! To je več, kot zmorejo vsi horoskopi doslej! Poleg tega pa je zelo enostaven! Ne bo vam treba v knjižnico po gore knjig, da bi se naučili osnov prerokovanja. V roke vzemite le šesto številko revije in si preberite pravila. Potem pa si v tej številki preberite, kaj vas čaka. **Pa to še ni vse!** S pomočjo Gozdovnika lahko prerokujete tudi drugim! Tako si poleg slave pridobite tudi veliko novih prijateljev. **Ali zdaj verjamete, da vam Gozdovnik prihrani čas in denar?** Še ne? Kar poskusite: preberite si svoj horoskop, pa boste videli! Preberite zdaj, vaš oglej je brezplačen.

GOZDOVNIK - priloga taborniške revije Tabor, ki jo je mogoče za 200 SIT dobiti tudi v samostojni obliki. Vsi slovenski gozdovniki in gozdnice (taborniki od 11 do 15 let) jo dobijo zastonj, saj je vključena v članarino. Izhaja trikrat na leto. Številka 8, maj 2000.

Gozdovnika je zasnoval Malus (Miha Logar). Urednica: Špela Novak. Logotip in Gozdovnikova pisava: Luna (Tea Štřrer). Postavitvev na računalniku: Bizi (Igor Bizjak).

Ilustratorji: Šeki (Jaka Bevk), Milanka Fabjancič, Neva (Nevenka Vrba), Alenka Šalej. Trot Skelo je Gorazd Ažman. Strip: Tanja Bojc.

TABOR - taborniška revija. Glavni urednik: Igor Bizjak. Odgovorni urednik: Matija Tonejc. Predsednik izdajateljskega sveta: Marjan Moškon. Naslov uredništva: Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 061/300-08-20, faks 061/13 61 477, e-pošta ZTS@guest.arnes.si. Tekoči račun: 50101-678-47184. Na podlagi zakona na dodano vrednost (Ur. list RS, št. 89/98 sodi revija med proizvode, za katere se obračuna davek na dodano vrednost po stopnji 8%. Grafična priprava: Tridesign, Ljubljana.

Tisk: Tiskarna Skušek, Ljubljana. Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.





SKAVTSKI IN GOZDOVNIŠKI POZDRAV

V prejšnji številki smo spregovorili o skavtskih in gozdovniških uniformah. Povedali smo, da je bil del skavtskega kroja tudi klobuk, ki je glavo, ki ga je nosila, ščitil pred dežjem in premočnim soncem, uporaben pa je bil tudi za prenašanje vode ali v skrajni sili celo za pitje iz njega. Kroj je moral biti vedno čist in v popolnem redu, gumbe pa so, če je bilo to potrebno, nazaj prišli skavti sami. Na koncu smo obljubili, da bomo prihodnjič pisali o pozdravih. In kar Gozdovnik obljubi, to Gozdovnik stori. Kako so se torej pozdravljali predvojni skavti in gozdovniki?

Skavtsko geslo »Bodi pripravljen!« je bilo tudi skavtski pozdrav. To geslo pomeni, da mora biti skavt vedno pripravljen izpolnjevati skavtsko obljubo in zakone. Ta pozdrav so uporabljali samo starejši skavti, mlajši in nižji po činu pa so le odzdravili z besedami: »Vedno pripravljen!« Uporabljali so

Močnejši ščiti šibkejšega

Pozdrav »Bodi pripravljen!« in odgovor »Vedno pripravljen!« so skavti pospremili tudi s pozdravom z roko - tega poznamo tudi danes. Desno roko dvignemo k desni rami. Srednje tri prste na roki imamo iztegnjene, palec pa položimo čez skrčeni mezinec. Tri-

rejši pa mlajšega - in nikakor ne, da naj močnejši potlači šibkejšega! Navzven (naprej) obrnjena dlan pa pomeni odkritosrčnost.

Skavti, ki so bili oblečeni v kroj, so se pri tem pozdravu s sredincem dotaknili roba klobuka.

Gozdovniški pozdrav

Prej opisani pozdrav z roko so poznali tudi gozdovniki, ki so ga uporabljali le, kadar so bili v kroju. V civilni obleki pa si ob srečanju rekli: »Pozdravljen!« Sicer pa so gozdovniki poznali tudi poseben, gozdovniški pozdrav z roko. Uporabljali so ga ob slovesnih priložnostih, kot so otvoritev tabora, prižiganje večnega ognja, odkritje totema, na velikih zborih in ob dajanju obljube. Ta pozdrav je ravno nasproten od prejšnjega. Pri njem sta namreč palec in mezinec iztegnjena, medtem ko so pokrčeni drugi trije prsti. Ta pozdrav je stilizacija gozdovniškega simbola: okroglega ščita bele barve z modrimi rogovi ob straneh, kar predstavlja glavo bivola. Bela barva ščita opozarja gozdovnika, da morajo biti njegova dejanja čista, modra barva rogov pa, da morajo biti njegove misli jasne kot modro nebo. Poleg tega je simbolni pomen rogov ta, da mora biti gozdovnik vedno pripravljen boriti se za boljšo prihodnost, ščit pa, da se mora varovati pred slabim, pred lažjo in pred krivico.

Pri tem pozdravu so dvignili roko le



tudi skrajšani pozdrav: »BI-PI« in usrezen odgovor »Vedno« ali pa »Sem« (kar pomeni: »Sem pripravljen«). S tem geslom so se skavti pozdravljali le na skavtskih sestankih, izletih in skavtskih prireditvah - kadar so bili v kroju in v skavtskih prostorih, sicer pa so uporabljali običajne pozdrave.

je prsti v sredini so pomenili tri člene skavtske obljube (skavtje so obljubili, da bodo zvesti Bogu, kralju in domovini, da bodo pomagali vsakemu v sili in da bodo izpolnjevali skavtske zakone). Palec čez mezinec pa tudi danes pomeni, da močnejši skavt (oziroma tabornik) ščiti šibkejšega, sta-





do višine ramen, z glavo pa so se rahlo poklonili.

Pa na daleč?

Dve skupini gozdovnikov, ki sta bili preveč oddaljeni med sabo, da bi se lahko pozdravljali na te načine (bili sta na primer na dveh različnih vrhovih ali grebenih), pa sta se pozdravili tako, da so gozdovniki posadili klobuk na palico, palico pa dvignili v zrak. Tako so se pozdravljali v dvajsetih letih, v tridesetih pa ne več, saj takrat - kot smo ugotovili v prejšnji številki - klobuk ni bil več del njihove uniforme.

Podaj mi svojo levo roko

Tako kot se med seboj tikamo taborniki, so se tikali tudi skavti. Morda pa ne veš, da so se predvojni skavti rokovali le z levico, kar pomeni, da gre pozdrav od srca do srca. Ta način rokovanja še zdaleč ni izumrl, marsikje ga še vedno uporabljajo, zato ne bodi presenečen, če boš srečal skavta, ki se bo hotel s tabo rokovati z levico - z njim ni prav nič narobe!

V nasprotju s skavti pa so se predvojni gozdovniki rokovali z desnico, tako kot se rokujejo tudi drugi ljudje - in kot se rokujejo tudi taborniki.

Pozdrav zastavi

Pred sestankom in po njem so skavti pozdravili državno zastavo, in sicer tako, da so, stoječ v vrsti, na povelje »Mirno!« dvignili desnico v skavtski pozdrav in obrnili glave v stran proti zastavi. Na isto povelje so potem zopet spustili roko. Drugače kot skavti

Na vodovem srečanju

Spregovorite o tem, kako se danes pozdravljamo taborniki in koliko se naš pozdrav razlikuje od predvojnih podravov? Kateri izmed opisanih pozdravov je tebi najbolj všeč? Izmislite si poseben pozdrav za vaš vod ali pa uporabite katerega izmed navedenih.

pa so gozdovniki odklanjali dvigovanja in pozdrave zastave. Po njihovem mnenju so zastave namenjene za slavlja in za predstavitev v tujini, ne sodijo pa v gozdno samoto in tišino tabornega življenja.

Literatura:

(1939) *Kaj zna skavt III. reda. Priročnik za skavte pripravnike.*

Mira Grašič, Marjan Matjašič (1990): *Skavti in gozdovniki na Slovenskem. Maribor.*

Špela

Ilustriral Šeki



GOJZAR: Letošnje taborjenje ti bo še prav posebej ostalo v spomину. Tebi res ne bo treba reševati testa v tej številki Gozdovnika, kajti vedel/a boš, da je to tisto pravo.



NOŽ: Pomlad te je malo uspavala, kajne? Brez skrbi, kmalu boš imel/a toliko energije, da ne boš vedel/a kam z njo. Namig: porabi jo pri tabornikih.

ZGODBA O ... ANI FRANK

Tokrat vam v branje in v premislek ponujamo odlomek iz dnevnika Ane Frank, trinajstletnega dekleta, ki se je moralo med vojno skrivati v nekem tesnem stanovanju v Amsterdamu na Nizozemskem. Več kot dve leti ni smela zapustiti štirih sten tega stanovanja, in to samo zato, ker je bila Judinja. Ves čas je pisala dnevnik, in sicer v obliki pisem namišljeni prijateljici Kitty. Ana je na začetku svojega dnevnika zapisala:



Lepi časi so se končali v maju 1940. Najprej je prišla vojna, nato kapitulacija, nemški vdor, potem pa so se začele za nas Žide stiske in težave. Protižidovske postave so si sledile druga za drugo. Židje morajo nositi židovsko zvezdo! Židje morajo oddati svoja kolesa! Židje se ne smejo voziti s tramvajem! Židje ne smejo na avto! Židje smejo nakupovati samo od treh do petih, in to samo v prodajalnah z napisom »židovska prodajalna«! Po osmih zvečer Židje ne smejo biti več na cesti, prav tako ne smejo na svoje vrtove ali na vrtove svojih znancev! Židje ne smejo zabajati ne v gledališča ne v kinematografe ne v javne lokale! Židje ne smejo gojiti športa na prostem, ne smejo torej ne v kopališča ne na igrišča tenisa, bokeja itd.! Židje se smejo šolati le v javnih židovskih šolah!

Tokrat Ani in njeni družini še ni bilo treba bežati. Do leta 1942 je živela dokaj normalno, pač glede na razmere. V sredo, 8. julija 1942, pa je zapisala:

Draga Kitty,

od nedelje zjutraj do danes se mi zdi, da so minila cela leta. Kaj vse se je dogodilo! Človek bi mislil, da se je svet postavil na glavo. Toda Kitty, saj vidiš, da sem še živa, in to je, kakor pravi oče, glavno.

Da, res, še vedno živim, toda ne vprašuj, ne kje ne kako. Mislim, da me danes sploh ne razumeš, zato naj ti povem, kaj se je zgodilo v nedeljo popoldne.

Ob treh (Harry je pravkar odšel in rekel, da se kasneje spet vrne) je nekdo pozvonil. Jaz nisem slišala, ker sem bila na varandi. Zleknjena na ležalnem stolu sem brala in se sončila. Kmalu nato se je pojavila pri kuhinjskih vratih Margot. Bila je zelo razburjena. »Esesovski poziv za očeta,« je zašepetala, »in mama je šla h gospodu Van Daanu.« (Van Daan je naš dobri prijatelj, pomočnik mojega očeta pri podjetju.) Neznansko sem se prestrašila. Dobro vemo, kaj pomeni poziv. V duhu sem že videla koncentracijska taborišča in celice smrti. Naj bi pustili očetu, da gre? »Seveda se ne bo javil,« mi je pojasnila Margot, medtem ko sva čakali, da se mama vrne.

»Mama se je šla posvetovat k Van Daanovim, ali ne bi kazalo preseliti se v naše skrivališče. Ker pridejo Van Daamovi z



nami, nas bo skupno sedem.« Tišina. Nisva mogli več govoriti. Misel na očeta, ki je šel, nič hudega sluteč, k onemoglim v židovsko hiralnico, čakanje na mamo, vročina, napetost in vse nama je zatrlo besede v grlu. Spet je pozvonilo. »Harry je!« sem rekla. »Ne hodi odpirat!« je rekla Margot in me zadržala. Sicer pa tudi ni bilo potrebno. Kmalu sva spoznali mamin in Van Daanov glas. Govorila sta spodaj s Harryjem, potem sta vstopila in zaklenila vrata. Vsakokrat, ko se je oglasil zvonec, sva morali z Margot potihoma po prstih pogledat, če je oče. Nobenemu drugemu nisva smeli odpreti.

Z Margot sem morala iz sobe. Van Daan je hotel govoriti z mamo na samem. Ko sva bili v spalnici, mi je Margot povedala, da poziv ni bil za očeta, temveč za njo. Bila sem vsa preplašena in se spustila v jok. Margot ima komaj šestnajst let. Torej nameravajo res vlačiti s seboj že tako mlada dekleta sama! Na srečo pa ne pojde. Tudi mama je tako rekla. Na to je cikal tudi oče, ko je govoril z mano, da se moramo skriti. Skriti se! Toda kje? V mestu, na deželi, v kaki hiši ali v kaki bajti na samem? Kdaj, kje, kako? To so bila vprašanja, ki sem jih odganjala kot sitne muhe, pa so mi kljub temu neprestano brnela v glavi. Z Margot sva začeli trpiti najpotrebnejše stvari v šolsko torbico. Prva reč, ki sem jo stlačila v torbico, je bil tale dnevnik, potem kleščice za kodranje, nekaj robcev, šolske knjige, glavnik in stara pisma. Skriti se moramo, jaz pa tlačim v torbico najbolj nesmiselne reči. Sicer se pa prav nič ne kesam, bolj mi je za spomine kakor za obleke. (...)

Bila sem do smrti utrujena; čeprav sem vedela, da bom spala zadnjo noč v svoji postelji, sem vendar trdno zaspala. Mama me je zbudila ob pol šestih. Na srečo ni bilo več tako toplo kot v nedeljo in deževalo je ves dan. Tako smo se oblekli, kot da imamo prebiti vso noč v ledenici. To seveda zato, da smo odnesli čimveč oblek. Noben Žid v našem položaju si ne bi upal stopiti na cesto s polnim kovčkom oblek. Imela sem na sebi dve srajci, troje hlačk, telovnik, spodnje krilo, jopič, poletno bluzo, dva para nogavic, gozjarje, šal in drugo. Še preden sem stopila iz hiše, me je kar dušilo, a še zmenila se nisem za to.

Margot je napolnila torbo s šolskimi knjigami, vzela kolo iz shrambe in odbrzela za Miep proti neznanemu cilju. Meni še vedno ni bilo znano, kje nas čaka to skrivnostno pribežališče. Ob pol osmih smo tudi mi zaprli vrata za sabo. Edino bitje, od katerega sem se poslovala, je bila moja mačka, ki bo dobila svoj novi dom pri sosedovih, kakor je bilo naročeno v pismu za gospoda Goudsmitha.

Lep kos mesa v kuhinji za mačko, nepomite kavne skode-



lice na mizi, nepospravljene postelje in vse naj bi napravilo vtis, da smo pobegnili na vrat na nos. Sicer pa, kaj nam mar tuji vtisi, mi hočemo proč, proč, čimprej na varno in nič drugega.

Nadaljevala bom jutri.

Tvoja Ana

Četrtek, 9. julija 1942

Draga Kitty,

tako smo cepetali po pršečem dežju oče, mama in jaz, vsak s svojo torbo ali cekarjem, do vrha natlačenimi z vsemi mogočimi rečmi brez reda.

Delavci, ki so navsezgodaj hodili na delo, so nas sočutno opazovali in kar z obraza se jim je bralo, kako jim je žal, da nam ne smejo pomagati. Naša vidna rumena zvezda jim je to branila.

Ano je čakala žalostna usoda. Po dveh letih, ki jih je prebila v skri-vališču in opisala v svojem dnevniku, je njeno družino zajela nemška policija in jih odpeljala v koncentracijska taborišča. Ano so odpeljali v koncentracijsko taborišče Bergen Belsen, kjer je umrla marca 1945, dva meseca pred osvoboditvijo Nizozemske. Od članov njene družine je pre-živel le oče, ki je po vojni poskrbel za izid Aninega dnevnika.



Ilustrirali Alenka in Milanka



VŽIGALICA: Gledal v tvoje sem oči sanjave ... bo pel nekdo, ki mu boš vnel/a srce. Pomlad zna biti tako prijetna, kajne? Počakaj še malo, poletje bo še lepše!



LOPATA: Delam, delam, delam, delam kot ... lopata, bi bilo lahko tvoje gesto. Lahko, pravim, če le ne bi bil/a tako len/a! Malo lenobe sicer nič ne škodi - samo pazi, da je ne bo preveč!

Judje (tudi Židje) so ostanek nekdanjega izraelskega ljudstva iz Judeje, od koder so se razselili po vsem svetu. Antisemitizem, sovraštvo do Judov, je dosegel vrh pred in med drugo svetovno vojno, s prihodom nacistov na oblast v Nemčiji leta 1933. Kot pripadniki »nižje rase« so bili prve žrtve nacističnih grozodejstev. Leta 1935 so se z »nürnberškim zakonom« začela množična odpuščanja iz državnih služb. Vsi Judje so morali nositi rumeni trak z Davidovo zvezdo, prepovedali so poroke med Judi in Nejudi, prepovedali so jim vstop v šole in javne ustanove. Novembra leta 1938 so nacisti začeli po celi Nemčiji razbijati judovske lokale, sledile pa so prve večje aretacije in deportacije Judov v koncentracijska taborišča, ki so jih pozneje uporabljali kot delovno silo v vojaški nemški industriji. Na okupiranih območjih so jih izolirali v posebej določenih mestnih četrtih, imenovani geti.

Leta 1941 je bil sprejet odlok o končni rešitvi židovskega vprašanja. Vse Jude, ki so v tistem času živeli v okupirani Evropi, so odpeljali v koncentracijska taborišča, v katerih so jih ubijali na najrazličnejše načine. Zgradili so celo posebna poslopja (plinske komore) za ubijanje ljudi. Ko so jih pripeljali v poslopje, so za njimi zaprli vrata, nato pa so skozi majhne odprtine spuščali plin, ki je prihajal v plinsko komoro in tako v času od treh do petnajstih minut pomoril vse ljudi v njej. Ponavadi so počakali do trideset minut, preden so komoro odprli in izveкли trupla, ki so jih nato sežgali v krematorijih ali pa zakopali v skupnih grobiščih. Na tak način so Nemci ubili okoli 6 milijonov evropskih Judov.

Jana, RKJ



NAPOVEDOVANJE VREMENA

Ste se že kdaj vprašali, kako nastane vreme? Ali pa, kako ga je mogoče napovedati? Branko Gregorčič, meteorolog na Hidrometeorološkem zavodu Slovenije in znanec vremenskih napovedi s televizijskih zaslonov, se je za svoj poklic navdušil pri dvanajstih letih – s prvim vremenskim koledarjem.



Brane s svojim prvim vremenskim koledarjem

Kdaj so te začeli zanimati vremenski pojavi?

Ko sem bil v petem razredu osnovne šole, sem v reviji Pionir zasledil nagradni natečaj na temo opazovanja

vremena. Mesec dni sem v Ljubljani štirikrat dnevno odčitaval temperaturo, opazoval vremenske pojave in ocenjeval smer in hitrost vetra ter podatke pridno beležil v vremenski koledar. Koledarja nisem nikoli poslal v uredništvo, nad svojim opazovanjem pa sem bil tako navdušen, da sem si kupil zvezek in od naslednjega meseca kar nekaj let beležil podatke. Na začetku sem samo opazoval in skušal napovedati vreme za naslednji dan, pozneje pa me je začelo zanimati tudi, kako nastajajo vremenski pojavi. Prvi vir so bile knjige, podrobneje pa sem se s tem seznanil v gimnaziji.

Kako lahko 12-letnik pride do znanja o osnovnih fizikalnih pojavih (zračna masa in pri-

1. list / vremenoslovec

tisk, cikloni in anticikloni, tople ni hladne fronte, veter, temperatura, vlaga...), zaradi česar na zemlji nastaja vreme?

Poleg tega, da se danes o tem učijo že v četrtem razredu osnovne šole, obstaja kopica priročnikov in strokovnih knjig, ki na zelo poljuden in enostaven način opisujejo, kako nastaja vreme, seveda pa je v zadnjem času z razširjenostjo interneta tudi tam mogoče dobiti veliko koristnih podatkov (satelitska slika oblačnosti, vremenska napoved, razlaga nekaterih pojavov, kot npr. El Ninjo...).



Ali kdaj, ko greš v službo, pogledaš v nebo in si brez moderne opreme napoveš vreme?

Moja predvidevanja so vedno povezana s podatki, ki jih hranim v spominu že od prejšnjega dne. Tako so jutranji pogledi v nebo povezani s preverjanjem, ali so se napovedi uresničile. Še vedno imam na oknu tudi termometer in tako mi opazovanje vremenskih pojavov še vedno predstavlja tudi hobi.

Kako opazovati vremenske pojave, da bi lahko sami napovedovali vreme?





Lokalni znanilci vremena do neke mere lahko prinesejo neko napoved vremena za naslednji dan, je pa ta napoved dokaj nezanesljiva. Še posebej, če recimo skupina tabornikov odide na potep v kraj, kjer teh lokalnih znanilcev ne pozna. Praksa sicer prinese nekaj izkušenj, vendar bi jaz s seboj vseeno vzel tranzistor in bi poslušal vremensko napoved, preden bi napravil načrt za naslednji dan.

Kako nastane vremenska napoved?

Osnova za vremensko napoved so opazovanja. Poleg meritev, ki jih opravljamo na zemlji, so zelo pomembne tudi meritve, ki jih opravljamo z meteorološkimi baloni. Na balon, ki je napolnjen s helijem, je obešena radio sonda, le-ta pa pridno vsakih deset sekund meteorologom sporoča podatke o pritisku, temperaturi in vlagi v atmosferi (in to do višine 20 kilometrov). Podatki o meritvah na različnih višinah se vnesejo v računalnik, ki s

pomočjo modela enačb gibanja zračnih mas na vrteči se zemlji opiše, kakšno bo vreme v naslednjih dneh. Ker gre vedno za matematične izračune, pa se včasih še vedno izkaže, da narava prelišči še tako zmogljive računalnike in poskrbi za kakšno lokalno ploho – predvsem velja to za toplejši del leta.



Radio sonda

Kakšen je danes pomen meteorološke službe?

Poleg tega da se po napovedi ravnamo, kako se bomo naslednji dan oblekli, služi podpora predvsem na področju kmetijstva in preskrbe s hrano ter vseh vrst prometa. Seveda pa se izkaže kot pomemben dejavnik pri napovedovanju visoke gladine voda zemeljskih ali snežnih plazov, suše in požarne ogroženosti.

Z ustanovitvijo Svetovne meteorološke organizacije 23. marca 1950 (zato je ta dan svetovni meteorološki dan), je globalno sodelovanje med državami sveta pospešilo standardizacijo in izmenjavo podatkov in s tem hiter razvoj na področju napovedovanja vremena – danes je možno z veliko verjetnostjo napovedati vremenske pojave za teden dni naprej.

Na vodovem srečanju

Zakaj se ne bi odpravili pogledat najbližje hidrometeorološke postaje? Več tednov zapored vsak dan opazujte vremenske pojave in naredite svoj vremenski koledar. Poskusite večkrat sami napovedati vreme in preverite, kolikokrat se je vaša napoved uresničila. Ali bi se lahko zanesli nanjo?

Kako si je možno ogledati Hidrometeorološki zavod Slovenije ali drugo meteorološko postajo, kjer se zbirajo podatki za pripravo vremenske napovedi?

V Sloveniji je okoli 20 opazovalnih postaj s stalno ali občasno posadko meteorologov, poleg tega pa osnovni podatki o temperaturi, smeri in moči vetra prihajajo tudi iz avtomatskih meteoroloških postaj, kjer človeka nadomeščajo računalniki in komunikacijske povezave. Če bi si kakšno

od postaj radi ogledali, se lahko obrnete na Filipa Štucina, ki je vodja mreže meteoroloških postaj (061/327-461). V dogovoru z njim si boste skupaj z meteorologi lahko ogledali postajo v Slovenj Gradcu, Celju, Murski Soboti, letališču Brnik, Novem mestu, Postojni, Ilirski Bistrici, Novi Gorici, Portorožu in drugod.

Pugy
Ilustrirala Šeki in Neva



KOTLIČEK: Hej, zbudil se! Ali si sploh opazil/a, da je pomlad, in to že kar nekaj časa?! Zimsko spanje je še razumljivo, celega leta pa le ne moreš prespati!



Da bo verjetno deževalo, lahko sklepamo po naslednjih pojavit: živali so nemirne, dim se vali proti tlom, jutraj je zrak čist, sonce je obdano z oblaki, polži lazijo po tleh, mačke si ližejo dlako, odtokni kanali zaudarjajo, luno obdaja mavrica, zvezde sijejo jasno, sonce je blede, sosedo boli glava, sestra je tečna. Tako pravi ljudski glas, vendar pa se nikar ne preveč zanašajte na to!

Merjenje časa in oznaka UTC

Zaradi lažje izmenjave informacij med kraji v različnih časovnih območjih, ki se nanašajo na določen trenutek, je treba uporabljati nek koordinirani čas. Mednarodna zveza za telekomunikacije priporoča uporabo koordiniranega časa UTC (*Universal Time Coordinated*).

Včasih se (nepravilno) uporablja kratica GMT kot sinonim za UTC. GMT je kratica za **Greenwich Mean Time** in označuje srednji lokalni čas na griču Greenwich v bližini Londona (Velika Britanija), kjer je znameniti astronomski observatorij in preko katerega poteka ničti poldnevnik (poleg ekvatorja določa izhodišče geografske koordinatne mreže).

Pred letom 1967 je bila dolžina ene sekunde določena s povprečno dolžino enega dneva (86.400 sekund) in se je po potrebi nekoliko spreminjala. Sedaj je dolžina ene sekunde določena s frekvenco elektromagnetnega valovanja, ki ga seva atom cezija. Frekvenca tega valovanja je 9.192,631.770 Hz (nihajev na sekundo).

Tako je določen **atomski čas** (TAI).

Zaradi upočasnjenega vrtenja zemlje okoli lastne osi bi se danes časa UTC in TAI razlikovala za okoli 31 sekund. Zaradi tega se času UTC občasno dodajajo **prestopne sekunde**, nazadnje se je to zgodilo 30. junija 1997 ob 23:59:59 UTC. Na ta dan uri 23:59:59 UTC ni sledila ura 0:00:00 UTC naslednjega dne, temveč 23:59:60 UTC istega dne.

V Sloveniji je v uporabi **srednjeevropski pasovni čas**. Uradna kratica za ta čas ni določena, v uporabi je kratica **CET** (**Central European Time**). Razlika med časoma CET in UTC je ena ura. Primer: kadar je ura poldne (12:00) po UTC, je ura ena (13:00) po CET. In obratno: kadar je ura poldne (12:00) po CET, je ura enajst (11:00) po UTC.

Pri nas je od leta 1983 uveden tudi poletni čas. Tudi kratica za ta čas ni uradno določena, uporablja pa se kratica **CEST** (**Central European Summer Time**). V času veljavnosti poletnega časa je razlika med lokalnim časom CEST in UTC dve uri. Primer: kadar je ura poldne (12:00) po UTC, je ura dve (14:00) po CEST. In obratno: kadar je ura poldne (12:00) po CEST, je ura deset (10:00) po UTC.

Trenutka prehoda s standardnega (zimskega) časa na poletni čas in obratno sta usklajena z državami Evropske Unije.



V letih od 1997 do 1999 se prehod s standardnega časa na poletni čas izvede zadnjo nedeljo v marcu ob 1:00 UTC (ob 2:00 CET). Takrat se ura pomakne za eno uro naprej, torej je eno minuto po prehodu ura 3:01 CEST. Prehod s poletnega na standardni čas se izvede zadnjo nedeljo v oktobru ob 1:00 UTC (3:00 CEST), ura se pomakne eno uro nazaj. Ena minuto po tem prehodu je torej ura 2:01 CET.



Pugy
Ilustriral Šeki

KLIN: Saj vem, da te pomlad razganja in da vidiš zvezdice, duhaš rožice in slišiš ptičke peti, a vsake toliko časa se moraš postaviti na trdna tla, drugače bo nepozno!



ALI JE ZALJUBLJEN/A VATE?

Na taborjenju ugotoviš, da ima neko dekle najlepši nasmeH na svetu ali pa da so oči nekega fanta lepše od modrine neba ... Zdi se ti, da tudi ta oseba ni ravnodušna do tebe - a kako ugotoviš, ali je zaljubljena vate in ali se sploh še »splaača« misliti nanjo? Morda ti bo pa pomagal tale test.

1. Ker »prespiš« jutranjo telovadbo, te vodnik kaznuje s tem, da moraš v tabor prinesiti 30 litrov vode. Kaj stori fant/dekle tvojih sanj?

- a) zavzame se zate pri vodniku in pravi, da je bil to šele tvoj prvi prekršek, zato naj te oprostí kazni
- b) pritoži se, češ da bi ti moral dati večjo kazen
- c) namesto tebe gre po vodo, tebe pa prosi, da ga na poti spremljaš, da ta ne bo tako osamljena
- d) namesto tebe prinese ne le 30, pač pa 500 litrov vode, tako da ti lahko po mili volji še naprej zamujaš telovadbo

2. Večer pred porokami. Kaj ti tvoj izbravec/izbranka podari za poročno darilo?

- a) nič, sploh ga/je ni na spregled
- b) bonbone, ki so mu/ji jih prinesli starši, pa jih ne mara
- c) podari ti štiriperesno deteljico za srečo in reče, da komaj čaka na poroko s tabo
- d) zlat prstan

3. Za zajtrk je ribji namaz, ki ga ti sovražiš. Kaj stori?

- a) na skrivaj se odplazi v kuhinjo, čeprav tvega kazen, in ti namaže kruh z marmelado
- b) reče ti, da si preveč razvajen/a in da te bo zatožil/a vodniku
- c) pozneje ti ponudi nekaj sladkarij iz svoje zaloge v šotoru

d) po mobitelu zate naroči pico

4. Že en teden neprenehoma dežuje. Vaša oblačila so premočena, iz šotorov pa stopate naravnost v blato. Tvoj izbravec/izbranka:

- a) to ga/je ne spravi v slabo voljo, ampak te vsakič z nasmehom pod svojim dežnikom pospremi do tvojega šotora in reče, da po dežju vedno posije sonce
- b) od doma naroči suhe in sveže obleke, nato pa jih ponudi tebi, ne glede na to, da bo sam/a v mokrih
- c) grozi z odhodom domov in nadira vse po vrsti
- d) da bi te spravil/a v dobro voljo, zapoje in zapeše na dežju ter ti predlaga, da se mu/ji pridružiš

5. Ste na izletu in hodite nekaj ur, pa še niste na cilju. Počasi obupaš in skleneš, da ne greš več naprej. On/ona pa:

- a) se ti pridruži v protestu
- b) te prepričuje, da ni tako hudo in da boste kmalu na cilju
- c) pokliče taksi za prevoz do tabora
- d) začne te zmerjati, češ da ti ne bi bilo treba priti na taborjenje, če se ti ne da na izlet

6. Prijatelji/prijateljice iz njegovega/njenega voda vama nagajajo tako, da podrejo tvoj šotor. On/ona:

- a) se opraviči v njihovem imenu in ti pomaga postaviti šotor, pri čemer se na-

zadnje oba zabavata

- b) se jim maščuje tako, da podre vse njihove šotore, tvojega pa ti ne pomaga postaviti
- c) se smeji skupaj z njimi
- d) od vodnika zahteva, naj pokliče policijo, da bo ta kaznovala nepridiprave

7. Žalostiš se zaradi izgube svojega najljubšega puloverja. Kaj stori?

- a) reče, da ni nič hudega, saj ni tako mrzlo, da bi ga potreboval/a
- b) pomaga ti ga iskati in nazadnje ti posodi svojega
- c) oblubi ti, da ti bo takoj po koncu taborjenja kupil/a novega, lepšega
- d) zabrusi ti, da je bilo neumnost sploh jemati tako drag pulover na taborjenje

8. Na orientaciji se skregaš z drugimi člani svoje skupine. On/a:

- a) te zagovarja za vsako ceno
- b) poslušá obe strani, in vas skuša pomiriti, tako da bi lahko normalno nadaljevali tekmovanje
- c) reče, da ga/je vaši prepiri ne zanimajo in odide po svoje
- d) se skupaj z drugimi obrne proti tebi

Zdaj, ko ste obkrožili odgovore, pogledjte v tabelo in seštejte točke. Nato si lahko preberete rezultat.



Rezultati:

Do 8 točk:

Najbolje, da kar pozabiš nanj/o, se ti ne zdi? Fant ali dekle, ki ti nikoli ne izkaže nobene pozornosti, že ni vreden/vredna tvojega truda. Lahko sicer, da je razlog njegova/njena sramežljivost. V tem primeru imaš nekaj upanja in še malo počakaj. Če pa še nekaj časa ne bo nobenih sprememb, potem se pa raje še malo ozri naokrog. Zagotovo je kdo, ki je vreden tvojega truda!

9-16 točk:

Kaj naj ti rečem, vajina zveza ni ravno polna romantike. Ne prinaša ti šopkov rož, ne večerjata ob svečah in ne moreš se nadejati veliko izjav: »Ljubim te.« A to še ne pomeni nujno, da on ali ona ni pravi/prava zate! Nekaterim je pač težje izraziti čustva. Nekaj časa bo treba počakati, potem boš pa videl/a, kako bo. Veš, včasih je pa tako bolje - stati na trdnih tleh namreč, brez pretirane romantike.

17-24 točk:

Saj to je to, o čemer vsi sanjajo, ne? Ja, kar drži se ga ali pa nje. Moram te sicer posvariti, da ne bo vedno tako, kot je zdaj, in da se utegneta tudi skregati, a če ti veš, da je vreden ali vredna truda, potem se kar trudi, prav?

25-32 točk:

Se ti ne zdi, da malo pretirava? Oziroma kar precej, če že hočeš vedeti resnico. Razna draga darila in velikanska pozornost ti morda zdaj sicer godi, a slej ko prej se tega naveličaš. Pazi se, zdi se, da je nekdo obseden s tabo, to pa ni dobro. Kaj pa, ko boš hotel/a malo svobode?

	A	B	C	D
1	2	0	3	4
2	0	1	3	4
3	3	1	2	4
4	3	4	0	3
5	1	3	4	0
6	3	1	0	4
7	2	3	4	1
8	4	3	0	0



PIŠČANEC S ŠAMPINJONI

Za pripravo te jedi ne potrebuješ veliko časa, ker zanjo potrebuješ predvsem kuhanega piščanca (tega pa lahko skuhaš že prej in tako uporabiš mrzlo meso). Poleg piščanca potrebuješ še nekaj stvari, in sicer (za celega piščanca):

- malo olja
- 2 do 3 čebule
- 400 gramov šampinjonov
- sol
- poper
- malo majoneze
- 150 do 200 gramov (naribanega) sira
- po želji: paradižnik, kisle kumarice, česen

Meso kuhanega piščanca nareži na majhne koščke. Nareži tudi čebulo in jo skupaj s koščki piščanca prepraži v ponvi na rastlinskem olju. V posebni posodi prepraži šampinjone in jih nato dodaj piščancu in čebuli. Nato vse skupaj preloži v posodo za peko, dodaj žličko majoneze, nekaj soli in poper. Vse skupaj posipaj z naribanim sirom. Peci v pečici pri zmerni temperaturi, dokler se sir ne stopi.

V posodo lahko dodaš tudi paradižnik, kisle kumarice in česen.

Pa dober tek!



Recept je pripravila **Ksenija**
Ilustrirala **Šeki in Neva**

Dragi trot Skelo!

Najprej te lepo pozdravljam. Za tvojo rubriko sem slišala od prijateljice, ki ti je že pisala. Svetovala mi je, naj se s svojim problemom obrnem nate. Skrbi mi povzroča letošnje taborjenje. Ker sem pri tabornikih prvo leto, ne vem, kaj naj pričakujem. Malo me skrbi, da bodo tam že vsi prijatelji med sabo in se ne bom imela s kom družiti. Kajti moja najboljša prijateljica žal ne more iti, saj gre s starši na morje, me pa prepričuje, naj se taborjenja udeležim!

Maja – Missica

tvu kitar se ti za vedno vtisnejo v spomin, kot tudi opazovanje zvezdnega neba in kakšen utrinek, ob katerem lahko opaziš svojo prvo simpatijo.

Draga Maja, v pričakovanju tvoje razglednice, ki jo boš naredila sama v likovni delavnici, te lepo pozdravljam in ti želim čim več prijetnih dogodivščin na letošnjem taborjenju.

trot Skelo

Ilustriral Šeki



Saj kar ne morem verjeti, toda v zadnjem mesecu dobivam pisma, ki mi prinašajo le vprašanja v zvezi s taborjenjem. Vendar pa se mi zdi tvoj problem precej pogost, saj navadno poleg otrok še bolj skrbi njihove starše.

Najprej ti bom dal najpreprostejši nasvet, zaupaj svoji prijateljici. Verjetno ti ne želi nič slabega, prej le nekaj dobrega, nepozabnega. Le kako si drugače lahko razlagaš, da te vztrajno prepričuje, naj se udeležiš taborjenja.

Ker imaš v vodu zaveznico, pa ti bo še toliko lažje prepričati vodnika, naj vsaj eno vodovo srečanje nameni tej problematiki. Lahko si ogledate diapozitive in slike ter se med seboj pogovarjate o vtisih s prejšnjih taborjenj. In ko boš slišala vse o nori progi izzivov, strašni noči čarovnic, srečanju indijanskih plemen in pečenem piščancu na žerjavici, nepozabnem hajku s spanjem na seniku, turškem krstu in nezadnje o romantični poroki, mislim, da ti ne bo težko sprejeti končne odločitve. Kajti letno taborjenje je krona taborniškega leta. Tam se sklene polno novih prijatelstev, naučiš se marsikaj novega, večeri ob tabornem ognju in petje v sprems-



ZAKAJ IMA VODNIK VEDNO PRAV?

So za teboj številne neprespane noči, podočnjaki do kolen? Se podnevi vlečeš naokoli kakor megla, ker enostavno ne moreš razvozlati življenjsko pomembnega vprašanja? **Zakaj za vraga mora vodnik imeti vedno prav?** Vodniki (to velja tudi za vodnice!) so taka čudna bitja, ki morajo vedno imeti zadnjo besedo, pa če se svet podre. Vidiš, da pada dež, a glej ga zlomka – vodnik pravi, da sije sonce. Kje je tu logika?

Vsekakor moraš upoštevati nekaj zelo pomembnih dejstev:

1. Vodnik ima trideset kil (vodnica pa kiki!) več kot ti in je za tri glave višji od tebe.
2. Vsak vodnik dobi na vodniškem tečaju injekcijo s prav posebnim serumom, zaradi katere:
 - a) ima vedno prav
 - b) če nima prav, glej a)
3. Prav tako je vsak vodnik (to je njihova najtemnejša skrivnost) po en mesec na urjenju pri starših, kjer se nauči osnov mučenja (»Danes bo pospravljaval naš vod!«) in zatiranja vseh, ki še niso dokončali osnovne šole.
4. Drugi razlogi pa so skrbno varovana skrivnost, ki jo lahko izveš le, če vodniku izpuliš jezik – tu pa se pojavi nova težava: tudi če bi ti povedal, ga ne bi slišal (ker ne bi imel jezika!!!).

Sama



VSI DRUGAČNI - VSI ENAKOPRAVNI

Ali mogoče v tvoji bližini živi nekdo, ki govori z drugačnim naglasom, nekdo, katerega videz je drugačen od videza večine ljudi, nekdo, ki se po tvojem mnenju nenavadno obnaša? Bodite prijazni do njega – drugačno vendar ni napačno! Dajte »drugačnemu« priložnost, da postane eden izmed vas.

zmeraj žal, ko so jih zaklali.



Posodi, ki jo vidite na fotografiji, se reče »tujes«, narejena pa je iz lubja. V teh posodah so v starih časih v Sibiriji shranjevali med in drugo hrano. Zdaj pa so tujesi eden izmed najdražjih spominkov, ki jih lahko kupi turist v Rusiji. Za izdelavo enega lepega velikega tujesa ruski umetnik namreč porabi tudi en mesec časa.

Nastja prihaja iz Rusije, natančneje iz Sibirije. V Slovenijo se je preselila skupaj s svojimi starši umetniki. Starša, oba sta akademska slikarja in kiparja, sta se namreč odločila za delo v naši državi. Nastja živi v Ljubljani od svojega osmega rojstnega dne, zdaj je stara že 13 let in se ima za Ljubljankanko. Tu objavljamo pogovor z njo.

Ali se spominjaš svoje Sibirije?

Česa posebnega se ne spominjam, vendar če zaprem oči, lahko vidim hišo, v kateri smo živeli, in sosedove pujske, ki so bili zelo simpatični in mi jih je bilo

Takrat ko si se preselila v Slovenijo, nisi znala niti besedice slovensko, zdaj pa govoriš slovensko, kot da bi tu živela že od rojstva. Kako ti je to uspelo?

Pa to kar pride. V vrtcu in prvem razredu osnovne šole sem imela

velike težave s sporazumevanjem. Pa sem takrat, ko so vsi naredili neko stvar, enako naredila tudi jaz, čeprav se mi niti sanjalo ni, za kaj gre. Tovaršica je mislila, da bodo z mano velike težave, vendar je že na prvem roditeljskem sestanku pohvalila moj šolski uspeh in napredovanje pri znanju slovenščine. Mislim, da so k temu veliko prispevali moji sošolci, za katere nisem bila le neka tujka, ampak so me sprejeli medse.

V katerem jeziku pa govorite pri vas doma?

Seveda v ruščini, ker moji starši tudi



Nastja v prvem razredu osnovne šole. Ko je prišla v Slovenijo, ni znala niti besedice slovensko.

vztrajajo pri tem. Pravijo namreč, da en jezik več ni nikoli preveč.

Kakšne jedi imaš raje, slovenske ali ruske?

Najraje imam italijansko hrano – pice in špagete.

Vem, da živiš precej naporno zunajšolsko življenje. S čim se še ukvarjaš poleg šolskega pouka?

Že tri leta obiskujem glasbeno šolo, kjer se z veseljem učim igrati na klavir. V pionirskem domu se učim nemščine. Pojem v pevskem zboru in v prvi slovenski otroški operi, zaradi česar imam tudi status glasbene umetnice. V prihodnosti pa bi si želela obiskovati tečaj francoščine in dramske igre.

Omenila si otroško opero. Bi lahko povedala kaj več o tem?

Nosi naslov znane pravljice Janko in Metka. Skupina osnovnošolcev, kot sem tudi jaz, potujemo po vsej Sloveniji in v raznih gledališčih in domovih prepevamo za otroke. Vsak konec leta pa za nagrado odpotujemo na tuje, kjer spoznavamo druge države in njihova mesta.

Ali imaš zaradi svojega glasbenega statusa tudi kaj »popusta« v šoli?

Glede na to, da včasih odhajamo na pot že ob šestih zjutraj, ne morem biti vedno udeležena pri šolskem pouku, včasih celo manjkam pri kakšni kontrolki. Takrat mi dovolijo, da opravljam test pozneje.

Kakšen poklic bi rada izbrala po končani osnovni šoli?

Rada bi končala srednjo glasbeno šolo in postala učiteljica klavirja. Če mi to ne uspe, pa bi po končani gimnaziji študirala psihologijo.

Zakaj ravno psihologijo?

Ker bi rada pomagala ljudem, ki se znajdejo v težkih okoliščinah.

Kaj rada počneš v prostem času?

Iskreno povedano – rada gledam televizijo in plešem na radijsko glasbo.

Ali je kakšna stvar, ki bi si jo želela, a je ne moreš narediti?

Rada bi skočila s padalom z letala. A je preveč tvegano.

Ksenija

Foto: Nastjina mama Ljuba Mahonina



Babica in dedek iz Sibirije na obisku. Slikali se so na slovenski obali. Nastjino babico, ki je bila učiteljica v osnovni šoli, so v Sloveniji presenetili predvsem šolski učbeniki, ker so zelo raznobarvni in zato po njenem mnenju zanimivi za otroke. Nastjin dedek, pod čigar vodstvom je bila zgrajena prva pravoslavna cerkev v mestu, kjer je živel z družino, pa je bil navdušen nad slovensko arhitekturo - majhne hiše, le malo velikih blokov, lepe oranžne strehe, ozke uličice. V Rusiji je namreč precej drugače. Oba sta bila navdušena nad tem, kako je Slovenija majhna, pa ima kljub temu vse možne lepote narave: od gora s snegom in gozdovi do morja.



Nastja, ki v prostem času vadi klavir.

Na vodoven srečanju

Najbrž ste ugotovili, da se je Nastja kar dobro znašla v neki novi, prej njej povsem tuji državi. Poskusite se vživeti v njeno vlogo. Eden izmed vas naj nastopi v vlogi tujca, ki je prišel v državo, katere jezika čisto nič ne razume. Poskusi naj drugim predstaviti svojo misel na nebeseden način, na primer z risanjem ali s kretnjami, oni pa naj mu na podoben način odgovarjajo. Pogovorite se o tem, kako bi se počutili vi, če bi se kar naenkrat preselili v tujo državo. Kaj bi najbolj pogrešali? Ali bi se počutili bolje, če bi vas vrstniki v novem okolju sprejeli kot prijatelja?



JEZIK HTML ALI KAKO NAJ NAREDIM DOMAČO STRAN

2. list / uporabnik računalnika

3. list / informatik



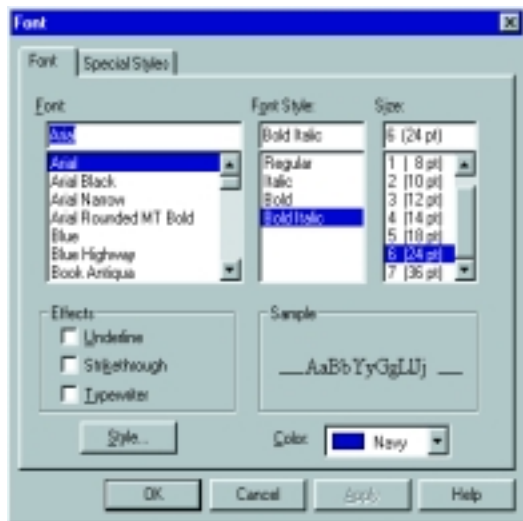
V spletu najdemo zelo različne spletne strani. Najpreprostejše vsebujejo statistične podatke v preprosti tekstovni obliki. Na drugi strani so prav postulovska mesta z obilico barv, animacij, zvokov in interaktivnih elementov. Poleg zabave in informacij lahko z nekaterih spletnih mest prenesete slike, zvoke in videoposnetke. Večina spletnih strani vsebuje povezave s sorodnimi stranmi na istem ali drugem spletnem mestu. Ponekod lahko prenesete v svoj računalnik tudi datoteke in programe, predvsem odlične preizkusne programe.

Večina spletnih strani je narejena z jezikom Hypertext Markup Language (HTML), ki sodi med najpreprostejše računalniške jezike vseh časov. HTML je zbirka navodil, ki jih programer vstavi v besedilo.

Za primer si bomo pogledali domačo stran voda **Severnih medvedov iz Rodu aragonitnih ježkov**. Preden se usedemo pred računalnik, zberemo nekaj najzanimivejših slik in jih »poskeniramo«. Za tekst bomo uporabili kar predstavitev voda iz rodovega glasila. Potrebujemo še program, s katerim bomo vse to oblikovali in povezali v spletno stran. Mi bomo uporabili program FrontPage express, ki ga ponavadi dobimo v zbirki Office. Pa kar začnimo.

Že v prejšni številki smo nekaj stavkov namenili internetu. Si je kdo zaželel postaviti svojo domačo stran ali domačo stran za predstavitev svojega voda? Nič lažjega. Potrebuješ le računalniški program (FrontPage, Netscape Composer,...) in nekaj materiala (kakšno fotografijo in nekaj besedila).

document). Da bi obiskovalcu naše strani bilo takoj jasno, da je na taborniški strani oziroma na strani našega voda, je najbolje, da na vrh napišemo ime voda in ga primerno povečamo. To naredimo tako, da izbran tekst z miško označimo (počrtnimo) in v meniju izberemo **oblikuj (format)** in **pisava (font)**. Odpre se nam novo okno, v katerem izberemo obliko pisave, velikost in barvo. Vsak računalnik ima zagotovo pisavo Arial, zato je najbolje, da uporabljamo samo to pisavo. Velikost naslova je poljub-



Odpremo program FrontPage express in v njem izberemo ukaz **nov dokument (new**

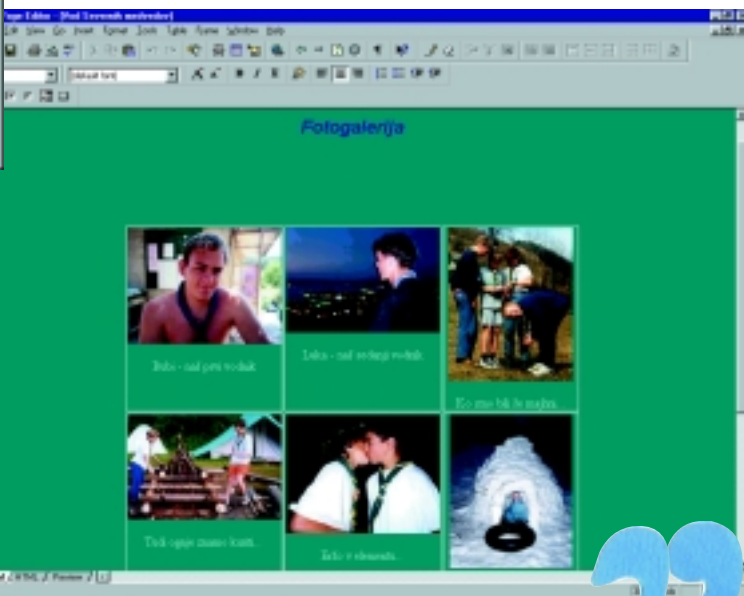
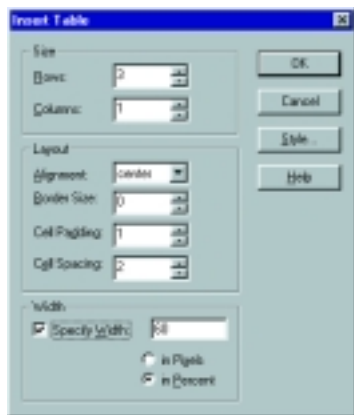


na, mi bomo izbrali velikost 24 pt, **krepek poudarjeno (bold)** in **poševno (italic)**. Da pa ne bi bila stran preveč dolgočasna, bomo naslov obarvali temno modro. Enostavno izberemo zeleno barvo v stolpcu **barva (color)**. Kliknemo **V redu (OK)**.

V meniju oblika izberemo še **odstavek (paragraph)** in pod **postavitev odstavka (paragraph alignment)** izberemo center, kar pomeni, da se bo naslov nahajal na sredini strani. Pod naslov bi radi postavili sliko vseh članov voda v akciji. V meniju **vstavi (insert)** izberemo **slika (image)**, jo poiščemo na disku, kjer jo imamo shranjeno, označimo in kliknemo **V redu (OK)**. Prav tako jo postavimo na sredino, to pa bomo lažje naredili, če bomo z desnim gumbom na miški kliknili na sliko in odprlo se nam bo okno, v katerem izberemo **Image properties**. Zgledamo novo okno s tremi podmeniji (**general, video, appearance**). Izberemo zadnjega in v stolpcu alignment izberemo ponovno center. Če je slika prevelika, jo lahko v tem meniju tudi povečamo ali pomanjšamo (če je možno, jo že »skeniramo« v pravi velikosti). Kliknemo OK.

no voda, predstavitev članov in fotogalerijo voda. Vse to naj bo v eni vrstici. Kako to narediti? Pomagali si bomo z tabelo. V zgornjem meniju izberemo **tabela (table)** in **vstavi tabelo (insert table)**. Potrebujemo eno **vrstico (rows)** in tri **stolpce (columns)**. Tabelo centriramo **na sredino (alignment - center)**, v spodnjem delu pa lahko izbiramo še velikost celotne tabele. Mi ne bomo izbrali velike, recimo 60 **odstotkov (percents)** celotne strani. Kliknemo **V redu (OK)**.

Postavimo se v levo polje tabele in vanj vpišemo »Zgodovina«, z miško tekst označimo, in zopet v meniju **vstavi (insert)** izberemo Hypertext. Tukaj enostavno v polju URL vpišemo ime datoteke, ki se bo odprla, ko kliknemo na povezavo. Datoteka še ni narejena, lahko pa izberemo njeno ime: »zgodovina.html«. Kliknemo **V redu (OK)**. Seveda lahko tudi tekst posebej oblikujemo. Ker pa je to povezava, moramo to narediti na poseben način. Z miškinim desnim gumbom kliknemo beli del strani, izberemo **nastavitve strani (page properties)**, kjer bomo nastavili splošne lastnosti strani. V polje **naslov (title)** vpišemo naslov strani: »Vod Severnih medvedov«, se premaknemo v polje **ozadje (background)**, kjer nastavljamo ozadje in barve pisave. Za ozadje lahko uporabimo tudi sliko, kar pa ni priporočljivo zaradi preglednosti strani. V polju **ozadje (background)** izberemo barvo ozadja, prav tako v polju **text** barvo teksta, v polju **povezava (hyperlink)** pa barvo povezav. V našem primeru bomo izbrali zeleno barvo za ozadje, svetlo zeleno za tekst in temno rdečo za



Pod sliko napišemo kratek komentar oziroma opis slike (npr. »Gusarji v napadu«). Najlepše to storimo tako, da se postavimo z kazalcem na skrajni desni rob slike držimo tipko levi Shift, pritisnemo Enter in vpišemo test. Tako smo se premaknili samo za pol vrstice in tekst je bližje sliki.

Dodali bomo še povezave na zgodovi-



povezave. Barve se morajo ujemati med seboj, tako je stran bolj pregledna in lepša. Prav tako v srednjem in desnem polju tabele naredimo povezavi na predstavitev voda (predstavitev.html) in fotogalerijo (fotogalerija.html). Povezave še poravnamo z označitvijo celotne tabele (miška) in izbirimo **lastnosti tabele** (*cell properties*). Tekst poravnamo **sredinsko** (*center*).

Na prvo stran sodijo še števec dostopov, elektronski naslov urejevalca strani in elektronski naslov voda. Za števec dostopov se obrnite kar na ekipo RutkaNET-a in oni vam bodo natančneje povedali, kaj narediti. Verjemite, ni težko! Elektronski naslov pa vstavimo podobno kot povezavo. Napišemo: Strani ureja: Janez Novak, z miško označimo ime in priimek, v meniju **vstavi** (*insert*) izberemo **povezava** (*hyperlink*). Tukaj moramo klikniti na ikono z pisemsko kuverto in v polje, ki se odpre, vpišemo naslov urejevalca strani. Dvakrat kliknemo **v redu** (*OK*). Podobno naredimo še za vodov elektronski naslov. Tako, prva stran je narejena, treba jo je še pravilno shraniti. Shranimo jo tako, da v meniju **datoteka** (*file*) izberemo **shrani kot**

(*save as*), kot ime datoteke pa navedemo index.html. Naslov prve strani mora vedno biti **index.html**, v naslovu pa ne smemo uporabljati velikih črk in simbolov. Sedaj se lahko lotimo ostalih treh strani, ki jih podobno oblikujemo. Zgodovina na internetu je ponavadi dolgočasna, popestrimo pa jo tako, da med tekst vstavimo nekaj majhnih zanimivih sličic. Vod lahko predstavimo tako, da na začetku napišemo nekaj zanimivih stavkov o vodu, v nadaljevanju pa lahko s pomočjo tabele predstavimo vsakega člana posebej.

Fotogalerija pa je najbolj zanimiv del naše strani. Slike s taborjenj, zimovanj ... popestrijo stran. Najbolje je, da naredimo dve različici vsake slike. Eno manjšo za stran, kjer bodo vse slike zbrane in večjo, ki se nam bo pokazala, ko bomo na manjšo kliknili. Enostavno naredimo poljubno veliko tabelo in vanjo vstavimo manjše slike. Vsako sliko posebej označimo,

Na vodovem srečanju

Zdaj pa res lahko postavite svojo domačo stran. Skupaj izberite najbolj zanimive fotografije vašega voda. Nič hudega, če jih še nimate, jih pa zdaj posnemite! Tako boste imeli še dodatno zabavo. Napišite komentarje, predstavitev voda, potem pa se že lotite dela za računalnikom. Da vaša stran ne bo le v spominu vaših računalnikov, ampak jo bodo lahko občudovali tudi drugi, pa se, kot ste lahko prebrali v članku, obrnite na ekipo rutka.net.

Naša stran na koncu izgleda tako:



ustvarimo povezavo, le da namesto imena strani vpišemo ime datoteke slike. Manjše slike naj imajo največji rob enako velik, večje slike pa naj bodo tudi v primerni velikosti. Vse slike naj bodo spravljene v formatu jpg, ki zasede dokaj malo prostora.

Med sestavljanjem naše spletne strani lahko sproti preverjamo, kaj smo naredili. V levem spodnjem kotu sta besedi HTML in preview. S klikom na **HTML** nam FrontPage pokaže HTML kodo (program) strani, **preview** pa nam prikaže stran, kot če bi jo gledali v internetnem brskalniku.

Kam in kako postavim stran v internet?

Ekipa RutkaNET odslej nudi vsem tabornikom, vodom, družinam in rodovom prostor za postavitev spletnih strani. Vse, kar morate narediti, je, da na elektronski naslov **robert@rutka.net** pošljete prijazno prošnjo. Na ta naslov



HTML koda te strani pa je:

```

<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=windows-1250">
<meta name="GENERATOR" content="Microsoft FrontPage 3.0">
<title>Med Severskih medvedov</title>
</head>
<body bgcolor="#000000" text="#00FFFF" link="#000000">
<p align="center"><font face="Arial">#b; </font></p>
<p align="center"><font face="Arial"><font size="6" color="#000000"><u><strong>Med Severskih medvedov</strong></u></font><br></font></p>
<p align="center"><font face="Arial"><br>Gusarji v napadu</font></p>
<p align="center"><font face="Arial">#b; </font></p>
<div align="center">
<table border="1" width="400">
<tr>
<td width="30%" align="center" valign="top"><font face="Arial"><a href="zgodovina.html">ZGODOVINA</a></font></td>
<td width="30%" align="center" valign="top"><font face="Arial"><a href="predstavitev.html">PREDSTAVITEV</a></font></td>
<td width="30%" align="center" valign="top"><font face="Arial"><a href="fatogalerija.html">FOTOGALERIJA</a></font></td>
</tr>
</table>
</div>
<p align="center"><font face="Arial">Strani ureja: <a href="mailto:janez.mosak@rutka.net">Janez Mosak</a></font></p>
<p align="center"><font face="Arial">Severskih medvedov lahko pišete <a href="mailto:severski.medved@rutka.net">takaj</a></font></p>
</body>
</html>

```

pa lahko zastavite tudi vsa druga vprašanja v zvezi z računalniki in internetom.

Stran, ki smo jo naredili najdete na naslovu: <http://raj.rutka.net/vodi/medvedi>.

V tem članku so opisane le najbolj osnovne informacije o tem, kako postaviti stran. To je osnova za nadaljno delo. Ko boste imeli to znali, vam bo pot v druge dele oblikovanja strani na stežaj odprta in vsak nadaljni korak bo lažji. Veliko užitek.

Robert (robert@rutka.net), RAJ Cerknov
 Ilustriral Šeki



ŠOTORKA: Kmalu boš ugotovil/a, da je v dvoje lepše kot biti sam. Saj veš: ena šotorka je zgolj - šotorka, dve šotorki pa sta lahko že šotor!



KITARA: Še malo, pa bo. Konec šolskega leta namreč. Potem pa dooolge počitnice. Zdaj si sicer še ne moreš oddahni od kontrolk, a verjemi, čez nekaj tednov bodo muke pozabljene!



VRVICA: Vse, v kar si se zapletla/zapletel, se bo dobro končalo, samo malo več volje je potrebne. Tudi če se ti zdaj zdi še tako grozno, se boš čez nekaj časa temu le smejal/a!

WONDER SKAVT



TO JE ZGODBA MALEGA DARKA.
NEVERJETNA, TODA RESNIČNA.



V ŠOLI SO GA ZAFRKAVALI, KER
JE IMEL ŠTRLEČA UŠESA.



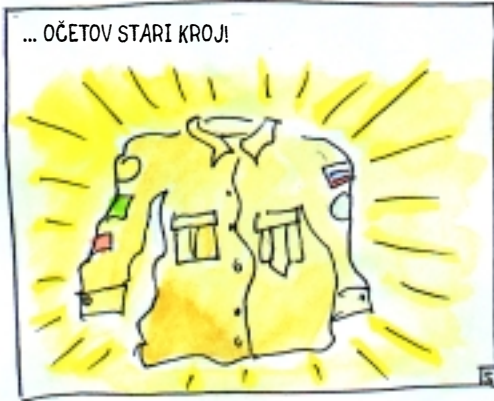
V PETEM RAZREDU JE OD STRAHU
PRED UČITELJICO SPUSTIL
NEPRIJETNE VONJAVE, KI SO SE
HIPOMA RAZŠIRILE PO RAZREDU.
PRAV TAKO TUDI GOVORICE ...



PRI TELOVADBI JE VEDNO SAMEVAL NA KLOPI.



NEKOČ PA JE MED POSPRAVLJANJEM
PODSTREŠJA V OMARI NAŠEL ...



... OČETOV STARI KROJ!



ZAČUDEN GA JE
POMERIL ...



... SI GA ZATLAČIL ZA HLAČE ...



... KO PA SI JE NADEL ŠE RUTICO ...

SE JE ZGODILO ...



NEKAJ NENAVADNEGA!

(Se nadaljuje)

Tanja



V poletnem večeru ni lepšega kot sedeti s prijatelji ob ognju in prepevati ob zvokih kitare. Takrat si lahko v spomin priključimo Aristotelovo misel: »Nihče si ne bi želel živeti brez prijateljev, tudi če bi mu bile na voljo vse druge dobrine tega sveta.« Da, res je, kot pravi, »srečen človek potrebuje prijateljev«.

Ilustrirala **Milanka**